

ACTIE MEER MET MINDER: ENERGIEBESPARING BESTAANDE WONINGEN

De actie MmM (Meer met Minder) is al enige tijd op gang en biedt extra subsidies om het energielabel van de bestaande voorraad te verhogen.

Er zijn 2 momenten waarop deze subsidies heel aantrekkelijk worden:

1. **Vervangingsmoment installaties**
2. **Besluit Renovatie**

Ad 1, Vervangingsmoment installaties:

- Voorbeeld vervangen VR-cv voor een HR-cv:
  - In combinatie met een zonneboilersysteem kunnen sommige complexen in label B terecht komen, waardoor E.I.A. (Energie Investerings Aftrek) mogelijk is van ca 10%;
  - Daarnaast kan er subsidie voor het zonneboilersysteem verkregen worden;
  - Met behulp van de Woonlasten Waarborg van de Woonbond en Aedes (zie bijlage 1) kan een huurverhoging met de huurders overeen gekomen worden die ca 75% van de besparing voor huurders bedraagt. Dit maakt het mogelijk de investering voor het zonneboilersysteem binnen 5 á 10 jaar terug te verdienen.

Ad 2, Besluit Renovatie:

- Voorbeeld Renovatieaanpak "Reddersbuurt Woonbron Dordrecht", zie bijlage 2:
  - **Uit de bijlage blijkt hoe belangrijk het is vooraf een analyse te maken om zo kostenefficiënt mogelijk te renoveren en besparen. Uit dit voorbeeld blijkt dat Energielabel B met een investering van ca € 8.700 is te bereiken (zonneboiler) en dat een extra investering van € 24.000 niet nodig is!**
  - Bij een labelsprong van 2 stappen of het bereiken van niveau B is een EIA mogelijk van ca 10%;
  - Er is een Btw-verlaging mogelijk van 19 naar 6% voor gevel, dak en vloerisolatie;
  - Er is 20% subsidie beschikbaar voor het aanbrengen van HR++ glas;
  - Er is subsidie "Duurzame Warmte" mogelijk voor toepassing van zonneboilers, warmtepompen en Micro warmtekracht (de nieuwe HRe-ketel);
  - Er is een stimuleringspremie mogelijk van € 50 per woning;
  - **Stapelning van subsidies is toegestaan, waardoor de subsidies op kunnen lopen tot meer dan 30% van de investeringen!**

Veel corporaties wachten nog met de aanpak van energiebesparing in hun bestaande bezit, omdat ze nog onvoldoende zicht hebben op de situatie van hun bezit en de nieuwe stimuleringsbijdragen. Ze zijn nog bezig een beleid hiervoor uit te stippelen.

Het is echter verstandig vast te starten met pilots en ervaring op te doen met de mogelijke subsidies en de Woonlasten Waarborg.

Deze ervaringen vergemakkelijken het opzetten van een goed energiebesparingsbeleid.

Voor een overzicht van de subsidies voor corporaties: zie bijlage 3.

Ons adviesbureau heeft een brede ervaring in het opzetten en begeleiden van dit soort projecten en een langdurige ervaring in de corporatiewereld. Zij kan de corporatie het werk geheel uit de handen nemen, maar wel alles regelen i.o.m. de afdeling Woondiensten en Technisch Beheer.

De pilot kan in fasen aangeboden worden (zie bijlage 4 als voorbeeld) en het uurtarief bedraagt € 95,- ex Btw.

Bijlagen:

1. Woonlasten Waarborg van de Woonbond en Aedes;
2. Rapportage effecten energiescenario (Reddersbuurt Woonbron Dordrecht);
3. Voorbeeld uitwerking Pilot zonneboilersysteem bij een landelijke corporatie;
4. Subsidie Energiebesparing bestaande bouw 2009.

Dordrecht, 3 november 2009, WE/balans, Theo de Rooij, www.we-balans.nl.